

1 Istnienie szczególnego postępowania w sprawie drobnych roszczeń

1.1 Zakres postępowania, próg

W kodeksie postępowania cywilnego (Zivilprozessordnung, ZPO) nie przewidziano szczególnego postępowania w sprawie drobnych roszczeń. W § 495a kodeksu przewidziano jednak postępowanie uproszczone. Zapewnia ono sądowi możliwość wyboru sposobu prowadzenia postępowania według własnego uznania w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza 600 euro. W kodeksie nie ogranicza się tej możliwości w żaden inny sposób. Nie ogranicza się jej na przykład do żadnego konkretnego rodzaju sporu.

1.2 Stosowanie postępowania

W takich przypadkach sąd może więc decydować według własnego uznania o sposobie prowadzenia postępowania, w szczególności może także korzystać z określonych szczególnych metod uproszczenia postępowania. Nie jest jednak do tego zobowiązany. Nawet w przypadku sprawy, w której wartości przedmiotu sporu nie przekracza 600 euro, sąd może przeprowadzić postępowanie zgodnie z zasadami ogólnymi.

Strony nie mogą zgłaszać zastrzeżeń co do sposobu prowadzenia postępowania przyjętego przez sąd według jego uznania. Mogą jedynie zwrócić się o przeprowadzenie rozprawy.

1.3 Formularze

Nie przewidziano żadnych obowiązkowych standardowych formularzy.

1.4 Pomoc

Zastosowanie mają zasady ogólne, ponieważ postępowanie jest uproszczone tylko pod względem formalnym. Strony niekorzystające z zastępstwa procesowego uzyskują taką samą pomoc jak strony reprezentowane przez pełnomocnika. Na przykład powództwa do sądów rejonowych (*Amtsgerichte*) można wносить ustnie do protokołu w sekretariacie sądu. Nawet osoba reprezentowana przez pełnomocnika może złożyć ustnie oświadczenie do protokołu, zamiast składać je za pośrednictwem adwokata.

Analogicznie korzystanie przez stronę z zastępstwa procesowego (bądź też nie) nie wpływa na charakter i zakres obowiązków sądu w zakresie udzielania wyjaśnień i wskazówek (*Aufklärungs- und Hinweispflichten*). Zgodnie z prawem sąd jest zobowiązany do omówienia postępowania pod kątem prawnym i faktycznym oraz do wyjaśnienia niejasnych kwestii.

1.5 Zasady dotyczące przeprowadzania dowodów

Sąd nie jest ograniczony do przeprowadzania dowodów w zwykły sposób. W przeciwieństwie do zasady bezpośredniego przeprowadzania dowodów (*Unmittelbarkeit*), która ma zastosowanie w innych przypadkach i która oznacza przesłuchanie świadków, biegłych lub stron przed sądem rozpoznającym sprawę w obecności stron, w postępowaniu uproszczonym sąd może na przykład zorganizować przesłuchanie świadków, biegłych lub stron telefonicznie lub w formie pisemnej.

1.6 Procedura pisemna

Dopuszczalne jest przeprowadzenie postępowania pisemnego. Jeżeli jednak jedna ze stron tego zażąda, musi się odbyć rozprawa.

1.7 Treść orzeczenia

Osnowa wyroku jest prostsza niż w przypadku zwykłego postępowania. Wynika to z faktu, że zasadniczo apelacja nie przysługuje od wyroków w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza 600 euro.

Można na przykład pominąć opis okoliczności faktycznych. Można także pominąć uzasadnienie orzeczenia, jeżeli strony wyrażą na to zgodę lub jeżeli jego zasadnicza treść jest już zawarta w aktach sprawy. Z uwagi na wymogi międzynarodowych stosunków prawnych uzasadnienia orzeczenia nie można jednak pominąć, jeżeli oczekuje się, że orzeczenie zostanie wykonane za granicą (§ 313a ust. 4 kodeksu postępowania cywilnego).

Jeżeli, w drodze wyjątku i według uznania sędziego, sąd zezwoli na wniesienie apelacji, do osnowy wyroku mają zastosowanie zasady ogólne.

1.8 Zwrot kosztów

Nie ma żadnych ograniczeń dotyczących zwrotu kosztów. Zastosowanie mają zasady ogólne.

1.9 Możliwość odwołania

Co do zasady od wyroków w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza 600 euro, nie przysługuje apelacja. Dopuszcza się jednak możliwość wniesienia apelacji w drodze wyjątku, jeżeli sąd pierwszej instancji zezwoli na apelację w wydanym wyroku. Może to nastąpić, jeżeli sprawa ma zasadnicze znaczenie lub jeżeli wyrok sądu w instancji odwoławczej jest niezbędny do rozwoju prawa lub zapewnienia spójnego orzecznictwa.

W przypadku gdy apelacja nie jest dopuszczalna, sąd pierwszej instancji jest obowiązany wznowić postępowanie, jeżeli strona, na której niekorzyść sąd wydał wyrok, podniesie zarzut, że sąd nie wysłuchał jej we właściwy sposób, co miało wpływ na wydany wyrok. Jeżeli sąd rozpoznający sprawę nie uwzględni tego zarzutu, jedynym dostępnym środkiem zaskarżenia jest skarga konstytucyjna do Federalnego Trybunału Konstytucyjnego.

Ostatnia aktualizacja: 02/05/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.